

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/268/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

353/2015. (IX.24.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2015. május 20-án előterjesztett **panaszát** a 2015. szeptember 24-én - Fráterné dr. Ferenczy Nóra távollétében - megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a T. Rendőrkapitányság- vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2015. május 20-án, postai úton terjesztette elő panaszát a vele szemben 2015. május 1-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2015. május 1-én, kb. 11 óra 30 perckor, a barátnőjével B. B. E.-val a Duna partra mentek személygépkocsival, amelyben három németjuhász is tartózkodott. A panaszos állítása alapján az autót B. B. E. vezette, hiszen a panaszosnak nincs jogosítványa. A panaszos és B. B. E. már 15 perce a B. B. E. három kutyájával foglalkozott, amikor észlelték, hogy egy rendőrautó érkezik baloldaltól. Majd a rendőrautó visszatolatott és elindult a panaszossal szemben, miközben a panaszos és B. B. E. a felnyitott csomagtartó felé indultak a kutyákkal jutalomfalatért. A panaszos elmondása alapján, ekkor a rendőrautóból két rendőr szállt ki, majd az egyik tegeződve odament a panaszoshoz, és a következőt kérdezte: „Sz. te miért vezeted az autót?”

A panaszos megjegyezte azt, hogy az egyik rendőrrel ugyanazon faluban él, ezért tudja a panaszos nevét.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos nem értette, hogy a rendőr ezt a kérdést egyáltalán miért is tette fel neki, így azt válaszolta, hogy nem ő vezetett. Erre reagálva a rendőr figyelmeztette a panaszost: „Sz. ne hazudj, hiszen most jöttél velem szemben!” B. B. E. közölte a rendőrrel, hogy az állítása valótlan, hiszen a személygépkocsit ő vezette, ami kb. 15-20 perce álló helyzetben volt. Ezt követően a rendőr elkérte a panaszos személyes iratait, illetőleg az autó papírjait, amelyeket a panaszos át is adott neki. A panaszos állítása szerint a rendőr rögtön helyszíni bírságot akart kiszabni, amellyel azonban a panaszos nem értett egyet, hiszen az autóban sem a panaszos, illetőleg sem B. B. E. nem tartózkodott. B. B. E. szeretett volna hangrögzítést készíteni az intézkedésről, mert kifogásolta a rendőrök hangnemét. A panaszosi előadás szerint ezt a rendőrök úgy háritották el, hogy igazoltatták B. B. E-át is.

A panaszos értetlenül áll a helyzet előtt, mivel a rendőrök végig tegezték őket, továbbá a rendőrök nem igazolták magukat, valamint amikor a panaszos kérte, hogy mondják el a jelvéyszámukat, nem voltak hajlandók erre.

A panaszos állítása alapján, miután közölte a rendőrrel, hogy nem írja alá a szabálysértést elismerő nyilatkozatot, a rendőr tájékoztatta a panaszost arról, hogy feljeleníti szabálysértés elkövetése miatt. Majd tegezve elköszöntek és eltávoztak a helyszínről.

A panaszos beadványában azt is megemlíti, hogy 2015. május 20-án, 10 órakor kezdődő személyes meghallgatásra érkezvén, meglepődve tapasztalta azt, hogy az előadó hölgy irodájában bent ült S. Z., a panaszos volt apósa, akivel a panaszos álláspontja szerint rossz viszonyban van, illetőleg perben és haragban áll vele. A panaszos előadása szerint S. Z. azt állította, hogy ő a Dunán dolgozik, és látta, hogy az autó jobb oldalán ült a panaszos, valamint azt, hogy a panaszos vezeti az autót. A panaszos ekkor észrevételezte, hogy a kormány a baloldalon található, valamint S. Z. nem tudja megkülönböztetni a jobb kezét a baltól. Az előadó rendre utasította a panaszost, hogy ez nem tartozik a tárgyhoz. A panaszos véleménye szerint, a tárgyhoz tartozik felvetése, mivel az autó nem angol származású, ezáltal a kormány baloldalon van, ahol B. B. E. ült és vezetett.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a T. Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) K. I. r. tzls. 2015. július 1-én készítette el jelentését a panaszos által kifogásolt rendőri intézkedésről. A Testület által feltett kérdésekre az alábbiakat válaszolta.

K. I. r. tzls. 2015. május 1-én 11 óra 55 perckor N., településen a panaszos ellen a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM rendelet (továbbiakban: KRESZ) 4. § (1) bekezdés a) pontja alapján szabálysértési feljelentést tett tekintve, hogy a panaszos a szabálysértést nem ismerte el a helyszínen, továbbá az intézkedés jogszerűségét és szakszerűségét vitatta.

A panaszossal szembeni intézkedés célja és jogalapja a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) és (2) bekezdésében foglalt intézkedési kötelezettség, mivel látta, hogy a panaszos szabálysértést követett el, ezért az említett rendelkezésben foglalt kötelezettség szerint cselekedett. A rendőri intézkedés körülményeit a szabálysértési feljelentés taglalja, melyhez nem kíván hozzá tenni semmit.

K. I. r. tzls. 2009 óta látja el D.- N. községek körzeti megbízotti beosztását. K. I. r. tzls. hivatali ideje alatt azon falubeli emberek többségét is megismeri, akiket gyerek kora óta nem ismert. Ráadásul a falu, illetőleg jogszabály ellen tevékenykedők köreit is sikerült feltérképeznie, bár e személyek K. I. r. tzls. állítása szerint, legkisebb rosszindulattal sem nevezhetők „kemény vonalas bűnözőknek”. Az elsők között sikerült K. I. r. tzls-nak megismerkednie a panaszossal, akivel az évek során folyamatosan tegező viszonyban álltak, a panaszos néha kisebb súlyú információkkal is segítette K. I. r. tzls. munkáját, illetőleg több alkalommal is intézkedni kényszerült a panaszossal szemben.

K. I. r. tzls. elmondta azt is, hogy B. B. E-t kb. 2006-2007 óta ismeri, mivel gyermekeik a ugyanabba az óvodába jártak. K. I. r. tzls. azóta vele is tegező viszonyban áll. K. I. r. tzls. megjegyezte, hogy B. B. E-val szemben történő intézkedések általában részéről valamilyen panasszal végződnek, melyek közül K. I. r. tzls. tudomása szerint egyik sem állta meg a helyét.

Az intézkedés hangnemét illetően az intézkedés higgadt körülmények között zajlott. K. I. r. tzls. szerint ez annak volt köszönhető, hogy a panaszossal régóta ismerik egymást. K. I. r. tzls. állítása alapján meglepő módon még B. B. E. is normál hangnemben, pocskondiázás és fenyegetés nélkül kommunikált, így nem vált szükségessé erélyes rendőri hangnem sem. Tehát az érdekellentét ellenére a hangnem nem haladta meg az átlagos, normál beszélgetés határait.

K. I. r. tzls. szerint a panaszos azon állítása, hogy a rendőrök tegeződve beszéltek hozzájuk az intézkedés alatt, leegyszerűsíti illetőleg némileg elferdíti a valóságot, hiszen a személyekkel csak K. I. r. tzls. kommunikált, G. Gy. r.törm az iratokat ellenőrizte, továbbá az adatokat rögzítette.

K. I. r. tzls. jelentésében kifejtette, hogy a panaszos azon állítása sem felel meg a valóságnak, mely szerint, az egyik rendőr felszólította a panaszost, hogy: „Sz.! Ne hazudj, most jöttél velem szemben!” K. I. r. tzls. szerint ezen mondat a helyszínen a következőképpen hangzott el részéről: „Sz.! Kérlek ne hazudj, hisz ebben a pillanatban jöttél velem szemben!”. Az erre érkező válasz azonban továbbra is tagadó volt a panaszos részéről a szabálysértés elkövetésének kérdésében. Ennek következménye pedig az volt, hogy jogszabályi előírásnak megfelelően K. I. r. tzls. a helyszíni bírságot szabálysértési feljelentésre változtatta, illetőleg tájékoztatta a panaszost jogorvoslati lehetőségéről.

A Testület azon kérdésére, mely szerint, jelen volt-e a panaszos 2015. május 20-ai meghallgatásán, K. I. r. tzls. nem tudott válaszolni, mivel ő nem volt meghívva a meghallgatásra.

2) G. Gy. r.törm 2015. június 13-án készítette el jelentését, amely az alábbiakat tartalmazza.

2015. május 1-én 11 óra 55 perckor N. településen a panaszos ellen a KRESZ 4. § (1) bekezdés a) pontja alapján szabálysértési feljelentés készült, mivel a panaszos a fenti napon és időben az általa vezetett gépjárművel a fenti helyen közlekedett, azonban vezetői engedéllyel nem rendelkezett. A részére kiszabható fix összegű szabálysértési bírságot nem fogadta el, illetőleg a szabálysértés tényét tagadta. Továbbá az intézkedés jogszerűségét és szakszerűségét is vitatta.

G. Gy. r. törm jelentése szerint a panaszossal szembeni intézkedés célja és jogalapja az Rtv. 13. § (1) és (2) bekezdésében foglalt intézkedési kötelezettség, mivel látta, hogy a panaszos szabálysértést követett el, ezért az említett rendelkezésben foglalt kötelezettség szerint cselekedett. A rendőri intézkedés körülményeit egyebekben a szabálysértési feljelentés taglalja.

G. Gy. r. törm állítása alapján, az intézkedő kollégája jól ismerte a panaszost, egyrészt azért, mert a faluban körzeti megbízotti tevékenységet lát el, illetőleg többször intézkedett már a panaszossal szemben. G. Gy. r. törm megjegyzi, hogy ő is párszor intézkedés alá vonta már a panaszost, illetőleg bármikor felismerné az utcán, mivel több szabálysértést és bűncselekményt követett el.

A Testület azon kérdésére, mely szerint a rendőrök szemtanúi voltak-e annak, hogy a panaszos vezette a gépjárművet, G. Gy. r. törm azt válaszolta, hogy a rendőrök észlelése alapján kezdték meg az intézkedést, tehát minkét rendőr jól látta azt, hogy a panaszos vezeti a gépjárművet.

G. Gy. r. törm jelentéséből az is kiderül, hogy igazoltatták B. B. E.-t. A jelentés azonban jelen mondatot követően megszakad, hiányos, annak további részét a rendőrség nem bocsátotta a Testület rendelkezésére. Valószínűleg fénymásolási hibának köszönhetően, így a jelentést teljes terjedelemben, ezen külső, a Testületen kívül álló körülmény hatására nem tudja ismertetni.

3) A rendőrség mellékelte a szabálysértési ügyben tett feljelentést, amelyből a következők állapíthatók meg.

A szabálysértés 2015. május 1-jén 11 óra 55 perckor történt. K. I. r. tzls. és G. Gy. r. törm. szolgálati gépkocsival haladt N. településen a szigetre vezető összekötő úton áthaladva, balra kanyarodott a sziget déli vége felé. A rendőrök ezen az úton a Dunával párhuzamosan, orral a folyásiránnyal ellentétesen haladva közlekedtek. A járművet G. Gy. r. törm vezette, míg a jobb első ülésen K. I. r. tzls. tartózkodott. A rendőrautó jobb oldala felől, az első kereszteződésnél K. I. r. tzls. észlelte, hogy tőle 20 m-re, rá merőleges helyzetben, felé közlekedik egy fehér színű Ford személygépkocsi, előtte három németjuhász kutya szaladt az irányába. Az autóban ülő két személy, amint észlelték a megkülönböztető jelzéssel felszerelt szolgálati gépkocsit, azonnal megállt. A megállás során a burkolat nélküli földút porzott a jármű mögött. Ezt követően a vezető oldali ülésből egy férfi ugrott ki, akinek személyében azonnal felismerte a panaszost K. I. r. tzls. Figyelemmel arra, hogy a férfi nem rendelkezett vezetői engedéllyel, K. I. r. tzls. feléjük fordult, és intézkedés alá vonta mindkét személyt. K. I. r. tzls. a személyi adatokat az átadott iratokból állapította meg, ez alapján a jobb első ülésen B. B. E. tartózkodott.

K. I. r. tzl. közölte a panaszossal, hogy az általa elkövetett engedély nélküli vezetés miatt, jogszabály alapján 45.000 Ft pénzbírságot szab ki. Azonban ezt a panaszos elutasította, mondván, hogy ő nem vezetett, az autó nem is mozgott, csak üldögéltek az autóban. Továbbá a panaszos közölte, hogy nem ért egyet az intézkedéssel, mert véleménye szerint K. I. r. tzls. „ráutazik, és csak rosszindulatból bírságolja meg.”

Tekintve, hogy a panaszos nem ismerte el a szabálysértés elkövetését, és a pénzbírságot is elutasította, így ellene a KRESZ 4. § (1) bekezdés a) pontja alapján feljelentést tett K. I. r. tzls.

A feljelentésben foglaltak alapján, az adatrögzítés során B. B. E. mobiltelefon készülékének hangrögzítőjét bekapcsolta, melyről szóban tájékoztatta a panaszost. Figyelemmel arra, hogy olyan információ nem került ez idő alatt rögzítésre, amely a szabálysértés bizonyítását alátámasztotta volna; a telefon nem került lefoglalásra.

Az intézkedés során megállapítást nyert az is, hogy az autót a panaszos édesanyja I. V-né vásárolta, melyet kölcsönadási nyilatkozattal ellátva B. B. E-nak átadott.

Az igazoltatást követően K. I. r. tzls. az iratokat visszaadta, majd kollégájával együtt elhagyták a helyszínt. Tekintve, hogy a szigetnek egy bejárata van, mely a B. S. Kft telephelye előtt halad el, K. I. r. tzls. az ott lévő biztonsági őrt, S. Z-t igazoltatta, majd tanúként szóban meghallgatta. S. Z. elmondta, hogy a rendőrök érkezése előtt jött a szigetre a fehér színű Ford, az abban ülő két személyt pedig jól ismeri. S. Z. közölte, hogy kétséget kizáróan látta, amint érkezéskor az autót a panaszos vezette, míg a jobb első ülésen B. B. E. utazott. K. I. r. tzls. megjegyezte, hogy S. Z. azért tudott ilyen pontos választ adni, mert közvetlenül az őrhely előtt haladtak a sziget felé, ahol ő tartózkodott.

4) A rendőrség mellékelte továbbá a talált személyek listáját, melyben a panaszossal szemben kiszabott jogerős büntetések találhatóak. 2010. április 21-én, valamint 2011. november 16-án, illetőleg egy 2015. január 15-én jogerőre emelkedett pénzbírság, továbbá 2011. november 16-án jogerőre emelkedett járművezetéstől eltiltás szerepel.

5) A rendőrség mellékelte S. Z. tanú meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet.

A meghallgatás 2015. május 20-án, 9 óra 50 perckor kezdődött, melyen jelen volt S. Z. ,a panaszos, továbbá a hatóság részéről T. T. Gy. r. alezredes.

A tanú nyilatkozata alapján, B. S. Kft. telephelyén őrként dolgozott az intézkedéskor és az ott lévő hajóra vigyázott. A tanú elmondta, hogy egy ez két bódéból álló telep. A Dunánál a szigethez vezető út mellett van közvetlenül, továbbá nincs bekerítve, csak tábla jelzi, hogy magánterület. A feljelentésben szereplő időben kutyaugatásra lett figyelmes, ezért kiment a bódé elé, és ekkor látta, hogy egy fehér színű Ford személyautó megy befelé a szigetre. A gépkocsit a panaszos vezette befelé, mellette B. B. E. volt még az autóban. S. Z. elmondta még azt is, hogy az autóban kutya is voltak. Továbbá közölte a hatósággal azt is, hogy kifelé már B. B. E. vezette az autót, azonban azt már nem tudta megmondani, hogy mi történt bent a szigeten.

A panaszos a következő észrevételt tette a tanú által előadott tényekre. A panaszos azt állította, hogy nem ő vezette az autót, illetőleg megjegyezte azt is, hogy S. Z. az apósa, és perben, haragban áll vele. A panaszos kérte a hatóságot, hogy B. B. E-t is hallgassák meg az ügyben.

S. Z. állítása szerint, nem tud arról, hogy perben állnak, illetőleg arról, hogy haragban van a panaszossal. Azt a tényt azonban elismerte, hogy a panaszos a volt veje.

6) A rendőrség mellékelte az eljárás alá vont személy meghallgatásáról szóló jegyzőkönyvet.

A panaszos meghallgatása 2015. május 20-án, 10 óra 8 perckor kezdődött, melyen jelen volt a panaszos, illetőleg a hatóság részéről T. T. Gy. r. alezredes.

A hatóság figyelmeztetését követően, a panaszos a továbbiakban is úgy nyilatkozott, hogy nem ismeri el a szabálysértés elkövetését. A panaszos álláspontja alapján, 2015. május 1-én, 11 óra és 12 óra közötti időben, a N-en található sóderbányába vitték le kutyáikat B. B. E.-val, aki az egyik ismerőse. A jegyzőkönyv értelmében a panaszos és B. B. E. egyenesen a panaszostól mentek a szigetre és B. B. E. vezette az autót, ami a panaszos édesanyjéé. A panaszos megjegyezte azt is, hogy nem érti, hogy a rendőrök miért állítanak ilyet, hogy a panaszos vezette az autót, hiszen ő KRESZ vizsga előtt áll. A panaszos nem látta a bódé előtt S. Z-t, ahogyan ő előadta, hiszen a panaszos véleménye szerint, S. Z-nak nincs ott keresni valója, mivel nem is ott van a munkahelye.

A panaszos előadta az intézkedéssel kapcsolatban, hogy az autóval a sóder bánya előtt álltak, a katlan közepénél. A panaszos látta, hogy jön egy rendőrautó, amelyben ülő rendőrök voltak, amikor észrevették a panaszost és B. B. E-t, akkor odamentek hozzájuk intézkedni. A panaszos hozzátette előző kijelentéséhez azt, hogy amikor a rendőrök odamentek hozzájuk, az autón kívül tartózkodtak éppen és a kutyákkal foglalkoztak. Továbbá megjegyezte azt is, hogy az intézkedés előtt a rendőrök nem láthatták autóban ülve. Az intézkedés során a rendőrök elkérték a panaszos személyes okmányait, illetőleg megkérdezték tőle, hogy van-e már jogosítványa. Erre a panaszos válaszolta, hogy nincs jogosítványa, miért kellene, hogy legyen, nem vezet, csak ott álltak az autó mellett. A panaszos elmondta, hogy a rendőr közölte vele, hogy feljelenti, mert ő vezetett, és írja alá a papírt, azonban a panaszos erre nem volt hajlandó.

7) A rendőrség mellékelte B. B. E. tanú meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet, mely a következőket foglalja magában.

A meghallgatás 2015. június 3-án, 9 órakor kezdődött. A tanú nyilatkozata alapján, 2015. május 1-én, 11 óra körüli időben N., V. utcai ingatlanából indult el az általa vezetett - I. V. tulajdonát képező - Ford típusú személygépkocsival. A járműben utasként B. B. E. mellett ült a panaszos, továbbá a gépkocsi hátuljában B. B. E. három németjuhász kutyát szállított. B. B. E. elmondása alapján, a járművel lement a kb. 1 km-re lévő Duna partra, mivel oda mindennap leviszi a kutyáit futni, és tanítani. Kb. 15 percet tartózkodott a parton a panaszossal, amikor észlelte, hogy baloldalon, merőlegesen egy rendőrautó közeledik. A rendőrautóban ülő rendőrök észlelve a panaszost és B. B. E-t visszatolattak, és odamentek hozzájuk, ekkor B. B. E. és a panaszos éppen a kocsi mögött álltak, melynek nyitva volt a csomagtartója, mivel onnan jutalomfalatot szerettek volna kivenni a kutyáknak. A rendőrök rögtön a panaszoshoz intézték a kérdést, mely szerint miért a panaszos vezeti a gépkocsit. B. B. E. megjegyezte, hogy az autó álló helyzetben volt, mivel 15 perccel előtte érkeztek, ezért nem értette a rendőrök kérdését. A jegyzőkönyvben foglaltak szerint, a panaszoshoz és B. B. E-hoz csak K. I. r. tzls. beszélt, a másik rendőr nem szólalt meg. A beszélgetés tegező viszonyban történt, nem a rendőr hivatásának megfelelően, mivel ez egy hivatalos intézkedés, ráadásul a panaszos és a rendőr nem barátok. B. B. E. elmondta azt is, hogy K. I. r. tzls. ismeri

őt és a panaszost, mivel K. I. r. tzls. a helyi KMB-s a faluban. Továbbá B. B. E. állítása alapján, K. I. r. tzls. amikor csak tud, mindig kitalál valamit, ami alapján feljelenti őt és a panaszost. B. B. E. hozzáfűzte előző kijelentéséhez azt, hogy K. I. r. tzls. zaklatja, illetőleg egy korábbi intézkedése során alakult ki közöttük rossz viszony, mivel B. B. E. feljelentette. B. B. E. tudomása szerint K. I. r. tzls. a panaszost is rendszeresen zaklatja, az ő viszonyuk is rossz.

B. B. E. állítása alapján, K. I. r. tzls. helyszíni bírságot akart kiszabni a panaszossal szemben.

A jegyzőkönyv szerint a panaszolt rendőri intézkedés alatt szóváltás kerekedett a panaszos és K. I. r. tzls. között, melyet B. B. E. telefonjával rögzíteni akart, azonban a rendőr nem engedte, és B. B. E-t is igazoltatta. B. B. E. nem értette, hogy a rendőr miért igazoltatja, hiszen jól ismeri őt. Továbbá szeretne volna elkérni a rendőröktől a jelvéyszámukat, de erre nem voltak hajlandóak.

B. B. E. tájékoztatta a hatóságot arról, hogy a panaszos panasszal élt a Testületnél.

B. B. E. állítása alapján, a panaszos az említett napon nem vezette az édesanyja tulajdonát képező személygépkocsit, továbbá valótlán a rendőrök azon kijelentése mely szerint, a panaszos vezette a gépjárművet.

A jegyzőkönyvben foglaltak szerint, B. B. E. a panaszos édesanyjától kérte kölcsön az autót, mert az övé nem alkalmas arra, hogy nagy testű kutyákat szállítsanak benne. Továbbá a jegyzőkönyvből kiderül az is, hogy B. B. E. nem látta S. Z-t, amikor a fent említett útszakaszon közlekedett. B. B. E. elmondta azt, hogy valóban az intézkedés helyszínének közelében dolgozik S. Z. Valamint B. B. E. megjegyezte azt is, hogy S. Z. és a panaszos rossz viszonyban vannak, mivel S. Z. ahol tud, ott mindig keresztbe tesz a panaszosnak, illetőleg rendszeresen fenyegeti a panaszost, hogy börtönbe záratja. Továbbá B. B. E. álláspontja alapján K. I. r. tzls. és S. Z. nagyon jó barátok.

8) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta G. Gy. r. törm., mint tanú meghallgatásáról szóló jegyzőkönyvet, mely G. Gy. r. törm. által készített jelentésében, illetőleg a rendőrség által mellékelte szabálysértési feljelentésben foglalt történeti tényállással szinte szó szerint megegyező nyilatkozatot tartalmaz, ezért a Testület eltekint ennek ismételt prezentálásától.

9) A rendőrség mellékelte továbbá K. I. r. tzls. meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet, mely szintén majdnem szó szerint azonos a szabálysértési feljelentésben foglalt történeti tényállással, ezért a Testület eltekint ennek ismertetésétől, hiszen a panaszjelzés vonatkozásában az új, érdemi információt nem tartalmaz.

10) A rendőrség mellékelte továbbá szabálysértési ügyben hozott határozatát.

A határozat szerint a panaszos cselekményével megvalósította KRESZ 4. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, és a szabálysértésekről, szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 220. § szerint minősülő engedély nélküli vezetés szabálysértését.

11) A rendőrség csatolta a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalától lekért a gépjármű nyilvántartásáról szóló 2015. május 2-án kelt dokumentumot, mely szerint a jelenlegi tulajdonos- üzemben tartó H. I., illetőleg tartalmazza a forgalmi engedély számát, továbbá a törzskönyv számát.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásával összefüggésben a következő megállapításokra jutott.

1) Tekintettel arra, hogy a panaszos a beadványát nemcsak saját nevében, hanem B. B. E. nevében is előterjesztette, így a Testületnek először azt kellett megvizsgálnia, hogy vajon a panaszbeadványt az arra jogosult személy terjesztette-e elő.

Az Rtv. 92. § szakasza határozza meg azt az alanyi kört, akik jogosultak a panaszt előterjeszteni.

(1) Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

(2) Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetekben a cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes kiskorú vagy cselekvőkétségében bármely ügycsoportban korlátozott nagykorú személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszthető. Jogi képviselőként jogvédelemmel foglalkozó egyesület vagy alapítvány, nemzetiségi önkormányzat, jogi oktatást végző egyetem állam- és jogtudományi doktori fokozattal rendelkező egyetemi oktatója is eljárhat.

A fenti rendelkezésekből egyértelműen kiderül, hogy a panaszt főszabály szerint az terjesztheti elő, akinek a rendőri intézkedés jogát, vagy jogos érdekét érintette, tehát a Testület gyakorlata szerint az, akivel szemben a rendőrök intézkedtek, kényszerítő eszközt alkalmaztak, vagy mulasztottak. Természetesen az intézkedés alá vont személy minősül az ügy urának, így ő határozhat úgy, hogy nem kívánja előterjeszteni saját maga, a saját nevében a panaszbeadványt, ilyenkor képviselője terjeszti elő a panaszt. Az Rtv. 92. § (3) bekezdése rendelkezik a képviselő jogintézményéről, amelynek értelmében képviselő lehet a meghatalmazott képviselő, vagy jogi képviselő.

Tekintettel arra, hogy a panaszos nemcsak a saját maga nevében, hanem egy másik személy nevében, azaz egy másik intézkedés alá vont nevében is előterjesztette a panaszt a Testületnek meg kellett vizsgálnia a képviseleti jogosultságot. Ennek kapcsán arra az álláspontra helyezkedett a Testület, hogy mivel a panaszos nem igazolta a képviseleti jogosultságát, azaz nem terjesztett elő olyan okiratot, amellyel igazolni tudta volna, hogy a B. B. E. is kérelmezi az eljárást, és az ő nevében is előterjesztette a panaszos a beadványt, így a Testület csakis arra az álláspontra helyezkedhetett, hogy a panaszbeadványt a panaszos által, a saját nevében előterjesztettként értékeli. Emiatt a panaszeljárást csak a panaszossal szemben fogatosított rendőri intézkedés vizsgálata vonatkozásában folytatta le.

A fentiekben hivatkozottak értelmében, mivel a panaszos nem igazolta képviseleti jogosultságát, így a Testület eljárásában csak a panaszossal szemben fogatosított rendőri intézkedést vizsgálta meg; a B. B. E-vel szemben fogatosított intézkedést nem vizsgálta meg figyelemmel az Rtv. 92. § (3) bekezdésben foglaltakra.

IV.

1) A Testületnek ezt követően a saját hatáskörét kellett megállapítania, vagyis azt kellett megvizsgálnia, hogy a hatásköri szabályai mennyiben teszik lehetővé az egyes, a beadványban előadott kifogások értékelését.

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök egy olyan cselekmény miatt vonták őt intézkedés alá, amelyet el sem követett. Végig, határozottan tagadta azt, hogy elkövette volna az engedély nélküli szabálysértést elkövetését.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Szabs. tv. 39. § (1) bekezdése alapján a rendőrség a Szabs. tv-ben meghatározott feltételek esetén bármely szabálysértés miatt kiszabhat helyszíni bírságot. A Szabs. tv. 99. § (1) bekezdése alapján helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. A Szabs. tv. 78. § (1) bekezdése alapján a szabálysértési eljárás feljelentés, vagy a szabálysértési hatóság vagy a bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása, illetve a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés alapján indul meg.

A fenti rendelkezésekből kiderül, hogy a Testület – hatáskörének hiányára tekintettel – nem vizsgálhatja azt meg, hogy a panaszos cselekményével megvalósított-e olyan jogellenes cselekményt, amely megalapozhatta a vele szemben alkalmazott szankciót. A Testület nem

bírálhatja felül a panaszossal szemben lefolytatott szabálysértési eljárást sem, hiszen az eljárásban meghozott határozottakkal szemben, a szabálysértési eljárás szabályai szerint, a Szabs. tv-ben meghatározott jogorvoslattal élhet a panaszos.

A fentiekben kifejtettek alapján a Testület hatáskörének hiányára tekintettel nem vizsgálhatta meg eljárásban azt, hogy a panaszos valóban megvalósította magatartásával a terhére rótt szabálysértést, valamint nem vizsgálhatta felül a vele szemben lefolytatott szabálysértési eljárást.

V.

A Testület ellenben megvizsgálta a panaszossal szemben fogatosított közlekedésrendészeti intézkedést, hogy azt vajon kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában fogatosította-e a rendőrség vele szemben. Ezen kívül a rendőrök szolgálati fellépésére vonatkozó kifogásai kapcsán is állást foglalt.

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszos Magyarország Alaptörvénye II cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként megvizsgálta a panaszossal szemben végrehajtott közlekedésrendészeti intézkedést.

A panaszos tényelődása szerint nem követett el semmilyen jogellenes cselekményt, amely megalapozhatta volna a vele szemben kifejtett intézkedéseket. Elmondása szerint nem vezette a gépjárművet, B. B. E-t kísérte el három kutyájával a Duna partra. Amikor a rendőrök intézkedés alá vonták, akkor egyikük sem tartózkodott a gépjárműben, hanem amellet, kint álltak a Duna parton.

A rendőrség tájékoztatása szerint egy járőrpáros szolgálati gépjárművel látta el 2015. május 1-én a szolgálati feladatait, amikor azt észlelték, hogy a panaszos vezeti a gépjárművet. Az intézkedő rendőr jól ismerte a panaszost és tudomása szerint a panaszos nem rendelkezett gépjármű vezetői engedéllyel. Továbbá erősítette a szabálysértés elkövetésének gyanúját az, hogy a panaszos, amikor észrevette a rendőrautót megállt, majd kiugrott a vezetői ülésből, és a jármű mögé sietett. Tekintettel arra, hogy a rendőrségnek tudomása volt arról, hogy a panaszos nem rendelkezik gépjármű vezetői engedéllyel, így az engedély nélküli vezetés szabálysértés elkövetésének az észlelése adta meg a felhatalmazást a panaszossal szemben kifejtett közlekedési rendészeti intézkedés végrehajtásához

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét,

az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség, a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A rendőrök az intézkedés jogalapjaként azt határozták meg, hogy amikor gépkocsizó járőrszolgálatot láttak el, a rendőrautó jobb oldala felől, az első kereszteződésnél, tőlük 20 méterre, rájuk merőleges helyzetben, feléjük közlekedik egy fehér színű Ford személygépkocsi, előtte három németjuhász kutya szaladt az irányába. Az autóban ülő két személy, amint észlelték a megkülönböztető jelzéssel felszerelt szolgálati gépkocsit, azonnal megállt. A megállás során a burkolat nélküli földút porzott a jármű mögött. Ezt követően a vezető oldali ülésből egy férfi ugrott ki, akinek személyében azonnal felismerte a panaszost a körzeti megbízotti feladatokat ellátó rendőr. Mivel a rendőrnek tudomása volt arról, hogy a panaszos nem rendelkezik gépjármű vezetői engedéllyel, ezért észlelése felvetette az engedély nélküli vezetés szabálysértésének az elkövetésére vonatkozó gyanút.

A Szabs. tv. 220. §-a szerint, aki vasúti járművet, légi járművet, gépi meghajtású vízi járművet, úszó munkagépet, illetőleg a közúti forgalomban olyan gépi meghajtású járművet vezet, amelynek vezetésére hatósági engedéllyel nem rendelkezik, továbbá aki e járművek vezetését ilyen személynek átengedi, szabálysértést követ el.

A KRESZ 4. § -a rendelkezik a járművezetés személyi feltételeiről, mely (1) bekezdése alapján járművet az vezethet, aki

- a) a jármű vezetésére jogszabályban meghatározott, érvényes engedéllyel rendelkezik, és a jármű vezetésétől eltiltva nincs;
- b) a jármű biztonságos vezetésére képes állapotban van, továbbá
- c) a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll, és szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n

kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (jelen esetben szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A Testület jelen ügyben a következő megállapításokat tette. A panaszossal szembeni közlekedésrendészeti intézkedésre a rendőrség észlelése, vagyis az adott okot, hogy az intézkedő rendőr által jól ismert személy, a panaszos vezette a gépjárművet, aki a rendőrség tudomása szerint nem rendelkezett gépjármű vezetői engedéllyel. A panaszos rendőrautó láttán megállt a gépjárművel, hirtelen kiugrott a vezető ülésből, és a jármű mögé sietett. A Testület álláspontja szerint a rendőrség észlelése teremtette meg a jogalapot a panaszossal szemben fogatosított közlekedésrendészeti intézkedéshez, hiszen a rendőrség szabálysértés elkövetésére vonatkozó gyanút észlelt szolgálati feladatának ellátása során. A panaszossal szemben, szabálysértés elkövetésére felmerült a gyanút csakis a panaszossal szembeni intézkedés végrehajtásával gyengíthették, alapozhatták meg, avagy zárhatták ki. A Testület véleménye szerint a gyanút tovább erősítette az a tény, hogy a panaszos a közhiteles nyilvántartások alapján nem rendelkezett vezetői engedéllyel. A gyanút tovább erősítette, a helyszínen biztonsági őri feladatokat ellátó tanú nyilatkozata is, aki megerősítette a rendőrség állítását, nevezetesen, hogy látta, hogy a panaszos vezeti a gépjárművet. A helyszínen tapasztaltak, valamint a helyszíni tényelődások kellő jogalappal szolgáltak a panaszossal szemben végrehajtott közlekedésrendészeti intézkedéshez, így a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga a vele szemben fogatosított közlekedésrendészeti intézkedés miatt.

A Testület, mivel nem szabálysértési hatóság, ezért nem értékelhette azt, hogy valóban elkövette-e a szabálysértést a panaszos, de azt figyelembe vette, hogy a rendőrség oldalán fennállhatott az a minimális fokú gyanú, amely a rendőri intézkedés megkezdéséhez szükséges, így a rendőrség az Rtv. 44. §-a alapján kellő jogalap birtokában kezdeményezett intézkedést a panaszossal szemben, így nem szenvedett sérelmet a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

2) A panaszos kifogásolta a rendőrség szolgálati fellépését.

a) A panaszos sérelmezi azt, hogy az intézkedés során a rendőrök neki nem köszöntek, nem mutatkoztak be, és a panaszos többszöri kérésének ellenére sem közölték jelvéyszámukat.

A rendőrség nem utasította vissza a panaszos állításának valóság alapját. A rendőri jelentésekben, illetőleg a szabálysértési feljelentésében, valamint a két rendőr meghallgatásáról készült jegyzőkönyvben sem tért ki arra, hogy a szolgálati fellépésük megfelelt-e az Rtv-ben, továbbá Szolgálati Szabályzatban foglalt előírásoknak, így a rendőrség tulajdonképpen a Testület kifejezett kérdései ellenére hallgatott.

Az Rtv. 20. § szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és

célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni. Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat 5. §-a tovább részletezi. A jogszabályhely értelmében az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. Ez a közlés akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület a rendőrségnek küldött megkeresésében kifejezetten nyilatkoztatta a rendőrséget a panaszossal szembeni intézkedésről, továbbá arról, hogy mennyiben tettek eleget az Rtv. 20. §-ban foglalt követelményeknek. Tekintettel arra, hogy a rendőrség ennek ellenére nem tért ki az intézkedő rendőrök szolgálati fellépésének módjára, továbbá arra sem, hogy a panaszos kérésére közölték-e jelvénytisztségüket, így a Testület következetes gyakorlatára figyelemmel a panaszos által előadott történeti tényállást vette figyelembe a kifogás értékelése kapcsán. Erre tekintettel, a Testület álláspontja szerint, a rendőrök az intézkedés során nem a fent hivatkozott jogszabályokban foglalt rendelkezéseknek megfelelően jártak el, mert a szolgálati fellépéskor nem köszöntek, nem mutatkoztak be, illetőleg jelvénytisztségüket sem közölték a panaszossal. Ezen körülményre tekintettel a Testület úgy határozott, hogy sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

A fentiekben közöltek alapján a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának a sérelmét állapította meg.

b) A panaszos állítása alapján a rendőr őt az intézkedés során végig tegezte.

A rendőrség nem kérdőjelezte meg a panaszos azon állítását, miszerint az intézkedés alatt a rendőrök végig tegeződve beszéltek hozzá. K. I. r. tzls., mint intézkedő rendőr jelentésében előadta, hogy a panaszossal csak ő kommunikált, állítása szerint a panaszost régebb óta ismeri, és az évek során folyamatosan tegező viszonyban állnak egymással. A rendőri jelentés alapján az intézkedés higgadt körülmények között történt, a hangnem nem haladta meg az átlagos, normál beszélgetés határait.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más

állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Tekintettel arra, hogy bár a rendőrség kifejezetten nem nyilatkozott a tekintetben, hogy tegezte volna a panaszossal szemben intézkedő rendőr a panaszost, sőt érdemben nem is tagadta azt, mégis a rendőrség által, a Testület rendelkezésére bocsátott iratokból kiderül, hogy a rendőr évek óta ismeri a panaszost, így vélelmezhetően tegezte őt az intézkedés során. Erre utal az, ahogyan a rendőr a panaszos által kifogásolt mondatot kijavította. E szerint a rendőr a panaszosnak az intézkedés során azt mondta, hogy „Sz.! Kérlek ne hazudj, hisz ebben a pillanatban jöttél velem szemben!” Ebből a mondatból pedig egyértelműen kiderül, hogy a rendőr a rendőri intézkedés során tegezte a panaszost, hiszen egyértelműen tegező formulát alkalmazott vele szemben. Így a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy az intézkedő rendőr tegező hangnemben beszélt a panaszossal, így a rendőr nem tett eleget a fent hivatkozott jogszabályi előírásoknak, amelyek a rendőrségi szolgálati fellépését szabályozzák. A Testület álláspontja szerint a rendőrség az intézkedés során, mint közhatalom lép fel az állampolgárokkal szemben, ezért a tegező hangnem nem megengedhető. A Testület figyelembe véve a jogszabályokat, illetőleg korábbi állásfoglalásait, megállapította, hogy jelen esetben sem lehet jogszerű, sem szakszerű a tegező hangnem, mivel a fenti jogszabályok nem teszik lehetővé azt, hogy főszabály alóli kivételként hivatkozzon arra, hogy évek óta tegező viszonyban áll a panaszossal.

A fent említettekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme megállapítható a rendőr által használt hangnem kapcsán.

VI.

A Testület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség kellő jogalap birtokában fogatosított közlekedésrendészeti intézkedést a panaszossal szemben, így nem sérült a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. Továbbá a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga annak kapcsán, hogy a rendőrök nem köszöntek, nem mutatkoztak be, valamint többszöri kérése ellenére nem mutatták fel jelvényüket. Végezetül a Testület a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme állapította meg, hiszen a rendőr az intézkedés során végig tegezte a panaszost.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2015. szeptember 24.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes,

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESZTÜLET